

Przedmiotowe Ocenianie z historii

Przedmiotowe ocenianie z historii zostało opracowane w oparciu o:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej

Podstawę programową nauczania historii w szkole podstawowej

Wewnątrzszkolne Ocenianie obowiązujące w szkole.

Dział I Ogólne zasady ocenianie

1. Ocenianie uwzględnia specyfikę przedmiotu historia:
2. W ocenianiu szczególny nacisk zostanie położony na sprawdzanie umiejętności krytycznej analizy informacji uzyskanych z różnych źródeł i wnioskowania oraz przedstawiania argumentów uzasadniających własne stanowisko w odniesieniu do procesów i postaci historycznych, a także na umiejętność umieszczania procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie.
3. Podstawą oceniania, oprócz wiedzy historycznej (fakty, postaci, pojęcia), jest: ujmowanie treści historycznych w związku przyczynowo - skutkowe, ocenianie faktów i wydarzeń historycznych, interpretacja różnego rodzaju źródeł historycznych, docieranie do różnych źródeł informacji historycznej, integracja wiedzy uzyskanej z różnych źródeł informacji.
4. W odniesieniu do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi przewiduje się dostosowanie form i metod oceniania zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi: orzeczeniami oraz opiniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, zaleceniami z kart pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

Dział II Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów

1. Systematycznej kontroli i ocenie podlegają wszystkie formy aktywności ucznia.
2. Ocenie podlega:
 - 1) aktywność podczas lekcji (wypowiedzi, ćwiczenia praktyczne – praca z zeszytem ćwiczeń, mapą, tekstem źródłowym),
 - 2) odpowiedź ustna,
 - 3) praca w grupie (realizacja określonego zadania, element pracy na lekcji, np. podsumowanie wiadomości),
 - 4) zadania (np. karta pracy realizowana podczas zajęć lub jako praca domowa),
 - 5) kartkówka,
 - 6) praca kontrolna,
 - 7) praca klasowa,
 - 8) test umiejętności - praca z wybranymi tekstami źródłowymi, mapą oraz ilustracjami sprawdzająca kompetencje kluczowe ucznia,
 - 9) praca domowa (forma pisemna, prezentacja multimedialna, wystąpienie, karta pracy itp.),
 - 10) projekt,
 - 11) udział w konkursach wewnątrzszkolnych i pozaszkolnych.

Dział III Szczegółowe zasady sprawdzania osiągnięć i postępów uczniów

1. W półroczu uczeń powinien uzyskać minimum pięć ocen, z czego minimum dwie z pracy klasowej lub pracy kontrolnej, jedną ze znajomości mapy oraz jedną z testu umiejętności - pracy z tekstem źródłowym, mapą, ilustracją.
2. Odpowiedź ustna może mieć miejsce na każdej lekcji z przedmiotu, jej zakres obejmuje problematykę trzech ostatnich lekcji. Zakres odpowiedzi może się zmienić po ustaleniu treści z nauczycielem. Odpowiedź ustna nie jest zapowiadana.
3. Kartkówka obejmuje zakres do trzech tematów i może być zapowiadana na lekcji poprzedzającej termin pisania pracy.
4. Praca klasowa/ praca kontrolna - zakres zagadnień obejmuje cały dział, praca zapowiadana co najmniej 7 dni przed terminem, poprzedzona utrwalaniem materiału także w formie praktycznej.
5. Test umiejętności - zakres zagadnień obejmuje wybrane tematy z działu, praca zapowiadana co najmniej 7 dni przed terminem.
6. Uczeń ma prawo do 2 nieprzygotowań w półroczu. Za każde kolejne nieprzygotowanie do lekcji uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Nieprzygotowanie do zajęć lekcyjnych uczeń powinien zgłosić przed rozpoczęciem lekcji.
7. Nieprzygotowania nie można zgłosić w przypadku zapowiadanych prac pisemnych – kartkówki, pracy klasowej, pracy kontrolnej, testu umiejętności oraz w przypadku pracy domowej długoterminowej.
8. Uczniowie zobowiązani są do prowadzenia zeszytu przedmiotowego. Uczeń w ciągu półrocza może otrzymać dwa minusy za brak zeszytu. Trzeci minus jest równoznaczny z oceną niedostateczną. Brak zeszytu przedmiotowego uczeń powinien zgłosić na początku lekcji.
9. Uczniowie zobowiązani są do posiadania podręcznika. Brak podręcznika uczeń powinien zgłosić na początku lekcji. W przypadku zapowiadanych prac z podręcznikiem (np. test umiejętności) brak podręcznika równoznaczny jest z brakiem przygotowania do lekcji.
10. Za pracę na lekcji uczniowie mogą być nagradzani ocenami lub „plusami”, a za brak „minusami”. Zasady przeliczania +/- na oceny określa nauczyciel w porozumieniu z klasami.
11. Ściąganie, kopiowanie bez podania źródeł, spisywanie, przedstawianie do oceny cudzych prac jako własnych jest zabronione. Uczeń otrzymuje w ich przypadku ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.
12. W przypadku nieobecności na lekcji uczeń zobowiązany jest uzupełnić wiadomości we własnym zakresie na następne odbywające się zajęcia. W przypadku długich nieobecności uczeń ustala z nauczycielem termin uzupełnienia zaległości, jednak nie może być on dłuższy niż dwa tygodnie od momentu pojawienia się ucznia w szkole.
13. Nauczyciel ma dwa tygodnie na sprawdzenie prac pisemnych.

Dział IV Zasady i formy poprawiania osiągnięć (korygowania niepowodzeń) i wspierania uczniów zdolnych

1. W celu poprawy oceny nauczyciel ustala stały termin zajęć dodatkowych, na których taka poprawa jest dokonywana.
2. Nieobecności:
 - 1) Uczeń ma obowiązek uzupełnić prace pisemne (praca klasowa, praca kontrolna, test umiejętności, kartkówkę). Uczeń nieobecny do 2 tygodni w szkole ma 2 tygodnie na

- uzupełnienie pracy pisemnej „0”; uczeń nieobecny powyżej 2 tygodni na uzupełnienie pracy pisemnej ma miesiąc czasu od momentu powrotu do szkoły.
- 2) Uczeń nieobecny tylko w dniu pracy pisemnej ustala termin jej uzupełnienia w porozumieniu z nauczycielem.
 - 3) Uczeń, który bez wyraźnego usprawiedliwienia nie stawia się na wyznaczone zajęcia dodatkowe w celu uzupełnienia zaległości, uzupełnia ją na pierwszych zajęciach z przedmiotu.
3. Poprawy:
- 1) Poprawy prac pisemnych można dokonać tylko raz. W przypadkach indywidualnych termin ustala się w porozumieniu z nauczycielem. Termin poprawy sprawdzianu z powodu usprawiedliwionej nieobecności lub w celu uzyskania wyższej oceny nie może przekraczać dwóch tygodni.
 - 2) Kartkówki poprawiane są w formie ustnej lub pisemnej, w terminie do tygodnia od ich oddania lub innym uzgodnionym z nauczycielem – w wyjątkowych przypadkach, np. sytuacje losowe.
 - 3) Nauczyciel może dać możliwość poprawy oceny z pracy domowej tylko w przypadku pracy wykonanej. Termin poprawy takiej pracy nie może być dłuższy niż 7 dni.
 - 4) Uczeń nie może poprawić oceny jeśli:
 - a) ściągał, kopiował bez podania źródeł, spisywał, dopuścił się oszustwa,
 - b) nie stawiał się na wyznaczony termin poprawy, nie posiadał przy tym wiarygodnego usprawiedliwienia,
 - c) nie wykonał pracy w wyznaczonym terminie, nie skorzystał z wyznaczonego terminu poprawy,
 - d) nauczyciel uprzedził, że nie przewiduje popraw danej pracy pisemnej (np. test umiejętności).
4. Formy pracy z uczniem słabym:
- 1) indywidualizacja pracy z uczniem,
 - 2) różnicowanie zadań i prac domowych,
 - 3) dostosowanie form pracy sugerowanych przez PPP,
 - 4) udział w zajęciach dodatkowych,
 - 5) dopasowanie ilości możliwości popraw do specjalnych potrzeb ucznia,
 - 6) uzgodnienie indywidualnego terminu uzupełnienia lub poprawy pracy.
5. Formy pracy z uczniem zdolnym:
- 1) koło zainteresowań,
 - 2) przygotowywanie i prezentowanie elementów zajęć lekcyjnych, np. prezentacji komputerowych,
 - 3) przygotowanie materiałów dla innych uczniów, np. karty pracy, krzyżówki, testy wiedzy,
 - 4) prowadzenie zajęć prezentujących swoje zainteresowania, np. o wybranych postaciach lub wydarzeniach historycznych.

Dział V Sposoby i zasady informowania uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o postępach i osiągnięciach.

1. Informacja o ocenie ucznia zamieszczana jest w zeszyte przedmiotowym i dzienniku elektronicznym.
2. Informacje o ocenach i postępach w nauce udzielane są w trakcie zebrań z rodzicami i konsultacji.
3. „0” w dzienniku nie jest oceną, a jedynie informacją dla rodzica i ucznia o:

- 1) nieobecności ucznia na pracy klasowej, pracy kontrolnej itp.;
- 2) niezaliczeniu danej pracy (komentarz do oceny)
- 3) niezaliczeniu sprawdzian umiejętności praktycznych, pokazu czy ćwiczeń praktycznych..

Dział VI Zasady oceniania zajęć edukacyjnych

Rozdział 1. Waga oceny uzależniona jest od stopnia trudności i zakresu wiedzy i umiejętności objętych sprawdzaniem

1. Waga 6 – kategoria:
 - 1) praca klasowa;
 - 2) aktywność na lekcji;
 - 3) konkursy międzyszkolne miejsca punktowane;
2. Waga 5 – kategoria:
 - 1) praca kontrolna;
 - 2) prezentacja wiedzy na lekcji;
 - 3) konkursy szkolne I – III;
 - 4) odpowiedź ustna;
3. Waga 4 – kategoria:
 - 1) test umiejętności
 - 2) kartkówka
 - 3) praca domowa długoterminowa
4. Waga 3 – kategoria:
 - 1) projekt;
 - 2) praca w grupie,
 - 3) praca na lekcji;
5. Waga 2 – kategoria:
 - 1) zadanie,
 - 2) praca domowa.

Rozdział 2. Prace pisemne oceniane są punktowo według skali procentowej obowiązującej w naszej szkole.

1. Prace pisemne oceniane punktowo: praca klasowa, praca kontrolna, kartkówka, test umiejętności, zadanie.
2. Punktacja:

100% celujący

99% - 91% bardzo dobry

90% - 71% dobry

70% - 51% dostateczny

50% - 31% dopuszczający

0% - 30% niedostateczny

Rozdział 3. Szczegółowe wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania określonych ocen w konkretnych obszarach aktywności.

Podrozdział 1. Kryteria oceny odpowiedzi ustnej/ prezentacji wiedzy na lekcji

1. Ocena celująca
 - 1) Wypowiedź logicznie ułożona i na temat.
 - 2) Wymowa całkowicie zrozumiała, wypowiedź płynna, prawie bez zawahań, bogaty zasób struktur językowych, bogata szata pojęciowa i faktograficzna.
2. Ocena bardzo dobra
 - 1) Wypowiedź logicznie ułożona i na temat.
 - 2) Wymowa całkowicie zrozumiała, wypowiedź płynna, prawie bez zawahań, bogaty zasób struktur językowych, drobne błędy gramatyczne, bogata szata pojęciowa i faktograficzna.
3. Ocena dobra
 - 1) Wypowiedź w większości logicznie ułożona i na temat.
 - 2) Wypowiedź dość płynna, bez większych błędów językowych i gramatycznych, zadawalająca szata pojęciowa i faktograficzna.
4. Ocena dostateczna
 - 1) Wypowiedź nie zawsze logicznie ułożona i na temat.
 - 2) Wypowiedź z błędami, często pojedyncze, niedokończone zdania, odpowiedź udzielana z wyraźną pomocą i naprowadzaniem nauczyciela, uboga szata pojęciowa i faktograficzna.
5. Ocena dopuszczająca
 - 1) Wypowiedź niezbyt logicznie ułożona i często nie na temat.
 - 2) Wypowiedź złożona z pojedynczych słów, niedokończonych zdań, odpowiedź udzielana z wyraźną pomocą i naprowadzaniem nauczyciela, znikoma szata pojęciowa i faktograficzna lub jej brak
6. Ocena niedostateczna
 - 1) Wypowiedź w większości nielogiczna i nie na temat; brak wiedzy pojęciowej i faktograficznej, brak udzielenia odpowiedzi mimo pomocy nauczyciela lub całkowita odmowa udzielenia odpowiedzi ustnej.

Podrozdział 2. Prace pisemne z zadaniami otwartymi, opisowymi (praca ze źródłami – tekst, mapa, ilustracja) jeśli nie są przygotowane w formie testu, ocenione są zgodnie z kryteriami egzaminu zewnętrznego (egzamin dla klas 8 z historii).

Podrozdział 3. Kryteria oceny testów umiejętności z zadaniami opisowymi – pracy z materiałem źródłowym (testy umiejętności, praca w grupach na materiale źródłowym, praca domowa):

1. Ocena celująca
 - 1) Bazując na zdobytej wiedzy, analizuje przyczyny i następstwa znanych i poznawanych wydarzeń historycznych (zdolność zastosowania nabytych wiadomości do interpretowaniu nowych). Z łatwością dokonuje porównań epok, zjawisk, nawet odległych w czasie. Wydarzenia, zjawiska bądź procesy przedstawia w szerokim kontekście historycznym. Krytycznie ocenia źródła historyczne. Sprawnie posługuje się dostępnymi źródłami poznania historycznego: piśmiennictwem historycznym (pamiętniki, beletrystyka, publicystyka historyczna, prace popularno-naukowe, itp.). Jego wypowiedzi cechuje wysoka sprawność językowa i nienaganny styl. Wykazuje dużą niezależność w formułowaniu sądów.
2. Ocena bardzo dobra

- 1) Samodzielnie selekcjonuje materiał źródłowy, ilustracyjny, dokonuje jego analizy i interpretacji, ze zrozumieniem realiów epoki. Przeprowadza analizę krytyczną źródła. Formułuje sądy, wnioski, oceny oraz uzasadnienia, wykorzystując materiał pojęciowy i faktograficzny. Porządkuje fakty chronologicznie i problemowo. Operuje pojęciami właściwymi danej epoce. Wykorzystuje różne środki wiedzy historycznej: różne rodzaje map, dane statystyczne, literaturę, materiał ilustracyjny, dla podkreślenia waloru własnej wypowiedzi.
3. Ocena dobra
 - 1) Określa genezę wydarzeń i procesów historycznych. Dokonuje selekcji materiału źródłowego pod kierunkiem nauczyciela, dokonuje jego analizy pod kątem przydatności do rekonstrukcji wydarzeń z przeszłości. Integruje materiał informacyjny zawarty w podręczniku i źródle. Konstruuje własne wnioski, oceny wydarzeń, faktów, ludzi, częściowo pod kierunkiem nauczyciela. Samodzielnie dokonuje opisu wydarzeń. Sporządza samodzielnie wypowiedź pisemną poprawną pod względem językowym i stylistycznym.
4. Ocena dostateczna
 - 1) Dokonuje prostych ocen wydarzeń i postaci z przeszłości. Tworzy ciąg chronologiczny ze znanych faktów historycznych. Wykorzystuje podstawowe źródła wiedzy historycznej na poziomie podstawowym. Dokonuje selekcji informacji zawartych w źródle. Wyodrębnia fakty, przyczyny i skutki, główne wątki historyczne. Dokonuje uproszczonej rekonstrukcji wydarzeń historycznych w postaci: planu, opisu - ustnie i pisemnie. Redaguje notatkę pod kierunkiem nauczyciela. Podejmuje próby argumentowania własnego stanowiska.
5. Ocena dopuszczająca
 - 1) Lokalizuje fakty w przedziale czasowym, określając wiek i rok. Porządkuje fakty w układzie chronologicznym. Wyszukuje w źródłach niezbędne informacje o faktach, wydarzeniach, ludziach, rzeczach. Przedstawia główne przyczyny i skutki najważniejszych wydarzeń. Z pomocą nauczyciela tworzy notatkę w oparciu o źródła.
6. Ocena niedostateczna
 - 1) odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi, uczeń nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności pracy ze źródłem.

Podrozdział 4. Dodatkowe kryteria oceniania pracy z mapą:

1. Punkty będą przyznawane za: znajomość znaków ideograficznych na mapie;
2. Znalezienie na mapie miejsca najważniejszych wydarzeń i faktów;
3. Przeniesienie informacji z mapki w podręczniku, na mapę ścienną, konturową, w atlasie lub odwrotnie;
4. Samodzielną pracę z mapą., m.in. Ukazanie dynamiki zjawisk na podstawie analizy treści mapy: zmiany polityczne, demograficzne, gospodarcze, polityczne, terytorialne;
5. Wykorzystanie różnych środków wiedzy historycznej w analizie mapy: różne rodzaje map, dane statystyczne, literaturę, materiał ilustracyjny, dla podkreślenia waloru własnej wypowiedzi.
 - 1) Ocena celująca - uczeń spełnia wszystkie kryteria, praca jest bezbłędna, cechuje się wysoką estetyką wykonania pracy,
 - 2) Ocena bardzo dobra - spełnione są wszystkie wymienione kryteria, dopuszcza się jeden błąd, praca jest staranna i estetyczna,

- 3) Ocena dobra – jedno z kryteriów nie zostało spełnione, praca jest estetyczna, dopuszcza się dwa błędy,
- 4) Ocena dostateczna – dwa kryteria nie zostały spełnione, praca jest estetyczna, dopuszcza się 3 błędy,
- 5) Ocena dopuszczająca - praca niestaranna, spełnia przynajmniej jedno kryterium, zawiera błędy, ale nie więcej niż 5,
- 6) Ocena niedostateczna –brak pracy, praca niestaranna, posiadająca więcej niż 5 błędów.

Podrozdział 5. Kryteria oceny pracy na lekcji

1. Ocena celująca
 - 1) Uczeń, wykazując się inicjatywą, pracuje na zajęciach lub uczestniczy w ich prowadzeniu.
 - 2) Wykonuje polecenia nauczyciela i przejawia kreatywność.
2. Ocena bardzo dobra
 - 1) Uczeń sumiennie pracuje na zajęciach.
 - 2) Wykonuje polecenia nauczyciela, stosuje się do instrukcji wykonywanych zadań.
3. Ocena dobra
 - 1) Uczeń wykonuje prace na zajęciach. Świadczą one o zrozumieniu istoty problemu.
 - 2) Korzysta z niewielkich wskazówek nauczyciela.
4. Ocena dostateczna
 - 1) Uczeń wykonuje samodzielnie część zadań realizowanych na zajęciach.
 - 2) W niewielkim stopniu korzysta z dołączonych do zadań instrukcji.
 - 3) Korzysta ze wskazówek nauczyciela.
5. Ocena dopuszczająca
 - 1) Uczeń w niewielkim stopniu wykonuje zadania.
 - 2) Nie uwzględnia poleceń zawartych w instrukcji.
 - 3) Pracuje pod wyraźnym kierunkiem nauczyciela i przy wyraźnym jego wsparciu.
6. Ocena niedostateczna
 - 1) Uczeń nie pracuje na lekcji nawet przy wsparciu nauczyciela, nie wykonuje prostych zadań.

Podrozdział 6. Kryteria oceny aktywności na lekcji

1. Ocena celująca
 - 1) Uczeń z własnej inicjatywy twórczo i często wypowiada się na zajęciach lub uczestniczy w ich prowadzeniu.
2. Ocena bardzo dobra
 - 1) Uczeń z własnej inicjatywy często wypowiada się na zajęciach. Jego wypowiedzi są konstruktywne.
3. Ocena dobra
 - 1) Uczeń z własnej inicjatywy wypowiada się na zajęciach. Jego wypowiedzi świadczą o zrozumieniu istoty problemu.
4. Ocena dostateczna
 - 1) Uczeń czasami z własnej inicjatywy wypowiada się na zajęciach.
 - 2) Jego wypowiedzi są poprawne pod względem merytorycznym.
5. Ocena dopuszczająca

- 1) Uczeń czasami wypowiada się na zajęciach zachęcony przez nauczyciela.
- 2) Wypowiedzi świadczą o próbie zrozumienia omawianego zagadnienia.

Podrozdział 7. Kryteria oceny pracy w grupie

1. Ocena celująca
 - 1) Uczeń, wykazując się inicjatywą, z dużym zaangażowaniem uczestniczy w pracy grupy, prezentuje efekty jej pracy.
2. Ocena bardzo dobra
 - 1) Uczeń, wykazując się inicjatywą, twórczo współpracuje w grupie.
 - 2) Jego działania wyraźnie służą rozwiązaniu problemu lub wykonaniu zadania grupy.
3. Ocena dobra
 - 1) Uczeń, wykazując się inicjatywą, współpracuje w grupie.
 - 2) Jego działania służą rozwiązaniu problemu lub wykonaniu zadania grupy.
4. Ocena dostateczna
 - 1) Uczeń współpracuje w grupie. Jego działania służą rozwiązaniu problemu lub wykonaniu zadania grupy.
5. Ocena dopuszczająca
 - 1) Uczeń podejmuje współpracę w grupie.
 - 2) Wywiązuje się z wykonania powierzonych zadań.
 - 3) Wkład jego pracy jest niewielki, ale jego działania umożliwiają wykonanie zadania grupy.
6. Ocena niedostateczna
 - 1) Uczeń nie podejmuje się wykonania żadnych zadań lub po ich podjęciu nie wywiązuje się z ich wykonania, uniemożliwiając grupie efektywną pracę.

Podrozdział 8. Kryteria oceny projektu

1. Ocena celująca
 - 1) uczeń, wykazując się inicjatywą, twórczo i z dużym zaangażowaniem uczestniczy w pracy grupy związanej z realizacją projektu, prezentuje efekty jej pracy.
 - 2) Potrafi zorganizować pracę pozostałych członków grupy.
 - 3) Jest samodzielny w zdobywaniu informacji i ich wykorzystywaniu do rozwiązania problemu.
2. Ocena bardzo dobra
 - 1) uczeń, wykazując się inicjatywą, twórczo współpracuje w grupie realizującej projekt.
 - 2) Jego działania wyraźnie służą rozwiązaniu problemu lub wykonaniu zadania grupy.
 - 3) Jest samodzielny w zdobywaniu informacji i ich wykorzystywaniu do rozwiązania problemu.
3. Ocena dobra
 - 1) uczeń współpracuje w grupie realizującej projekt.
 - 2) Jego działania służą rozwiązaniu problemu lub wykonaniu zadania grupy.
 - 3) Wykonuje powierzone mu zadania prawidłowo i samodzielnie.
4. Ocena dostateczna
 - 1) Uczeń współpracuje w grupie realizującej projekt.
 - 2) Jego działania służą rozwiązaniu problemu lub wykonaniu zadania grupy.
 - 3) Wykonuje powierzone mu zadania.
 - 4) Działa w sposób odtwórczy.

5. Ocena dopuszczająca

- 1) Uczeń podejmuje współpracę w grupie realizującej projekt.
- 2) Wywiązuje się z wykonania powierzonych zadań.
- 3) Wkład jego pracy jest niewielki, ale jego działania umożliwiają wykonanie zadania grupy.

6. Ocena niedostateczna

- 1) Uczeń nie podejmuje się wykonania żadnych zadań lub po ich podjęciu nie wywiązuje się z ich wykonania, uniemożliwiając grupie efektywną pracę nad realizacją projektu.

Podrozdział 9. Kryteria pracy domowej długoterminowej

1. Praca domowa może mieć formę zadania opisowego, karty pracy z tekstem źródłowym, mapą oraz ilustracją, przygotowania prezentacji wiedzy na lekcji, pracy projektowej.
2. Kryteria oceniania prac domowych są takie same, jak kryteria oceny formy przewidzianej dla danej pracy domowej.

Dział VII Procedura ewaluacji

Pod koniec roku szkolnego nauczyciel przeprowadza wśród wybranych uczniów ankietę diagnozującą stopień przestrzegania zasad oceniania.